

VILÁGÖSSZÁG

II. ÉVFOLYAM

Feladós főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

176 S Z Á M

A Szovjetunió nem tekinti Romániát többé legyőzött és megszállott országnak, hanem szabad államnak

BUKAREST, augusztus 8. A román sajtó nagy jelentőséget tulajdonít a Szovjetunió elhatározásának, hogy Romániával helyreállítja a szokásos diplomáciai kapcsolatot és a meghatalmazott miniszterek kinevezése rövidesen megtörténik.

A „Frontul Plugarilor” című lap vezércikkben méltatja a Szovjet-Unió elhatározásának jelentőségét és utal arra, hogy a Szovjet a maga részéről nagy jóindulattal igyekszik Romániát a demokratikus országok sorába, a román népet pedig a szabad nemzetek sorába felvenni.

— Az 1944 szeptember 12-én megkötött fegyverszüneti szerződés és e szerződés feltételeinek lényeges enyhítése, valamint Románia uralkodójának a Victoria-renddel

való megtisztelő kitüntetése után — írja a lap — a Szovjetunió most Romániával mint szabad állammal állítja helyre a diplomáciai kapcsolatot. Románia elküldi meghatalmazott képviselőit a Szovjetunióba, a Szovjetunió pedig Romániába és így végleges módon helyreáll a bensőséges politikai kapcsolat Románia hatalmas keleti szomszédjával.

— A potsdami határozatok nemcsak papírra vetett írott malaszt tehát és a közvélemény még fel sem tudta mérni a Sztalin generalisszimusz, Truman amerikai elnök és Attlee őrnagy, az angliai munkásság vezetőjének aláírásával megerősített potsdami határozatokat és imé a Szovjetunió — e határozatok végrehajtásaként — az első,

amely kijelentette, hogy Romániát nem tekintik legyőzött vagy megszállott államnak, hanem szabad országnak, amelyet a szokásos diplomáciai módon folytatja a tárgyalásokat.

— Ez az elhatározás növeli jövőnkbe vetett bizalmunkat és tekintélyünket a többi népek előtt, amelyek megállapíthatják, hogy Románia az igazl demokrácia útjára lépett.

A többi fővárosi lapok is megfelelően méltatják a szovjet-román diplomáciai összeköttetés helyreállításának jelentőségét és megállapítják, hogy Románia egész lakossága őszinte megelégedéssel fogadta a Szovjetunió elhatározását.

Angol minisztertanács

LONDON, augusztus 8. (Rador) A brit kormány mind a 20 tagja részt vett a tegnapi minisztertanácson. Jelen voltak Ismay, Pertsal és Allan-Brooke tábornokok is, amiből arra következtetnek, hogy a tanácskozások előterében a Japán elleni háború kérdése szerepelt. A kabinet ülése három órát tartott.

Olaszország az Egyesült Nemzetek sorában

ROMA, augusztus 8. (Rador) Nemi helyettes olasz miniszterelnök kijelentette, hogy szeptember végéig Olaszországgal szemben érvényét veszti a fegyverszüneti egyezmény és Olaszországot azután felvesszük az Egyesült Nemzetek kötelékébe.

Októberben tartják a jugoszláv választásokat

BELGRAD, augusztus 8. (Rador) Mint a Jugoszláv fővárosból jelentik, a jugoszláv federatív államban október közepe táján tartják meg a választásokat.

A szövetségesek megegyeztek Ausztria közigazgatásának kérdésében

WASHINGTON, augusztus 8. (Rador) Szerdán a délutáni órákban közölték, hogy a Szovjet-Unió, Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok katonai hatóságai között megegyezés jött létre Ausztria közigazgatására vonatkozóan.

Csehszlovákiából és Lengyelországból 14 millió németet telepítenek át

LONDON, augusztus 8. (Rador) A hamburgi rádió közlése szerint 12—14 millióra tehető azoknak a németeknek a száma, akik jelenleg Csehszlovákiában és Lengyelországban lévő lakhelyüket el kell hogy hagyják. E tömeg egy része már urban is van Németország felé.

De Gaulle népszavazást javasol

PARIS, augusztus 8. (Rador) De Gaulle tábornok népszavazást javasol. A következő kérdésre kellene minden franciának válaszolni: Akarja-e, hogy visszaállítsuk a régi alkotmányt, vagy pedig üljön össze új alkotmányozó gyűlés?

Lord Halifax leköszön nagyköveti tisztségéről

WASHINGTON, augusztus 8. (Rador) Lord Halifax hír szerint csak rövid időre tér vissza állomáshelyére és azután leköszön nagyköveti tisztségéről.

Belgiumban folyik a tisztogatás

BRÜSSZEL, augusztus 8. (Rador) Belgiumban eddig 117 németbörtencet végeztek ki, 200 együttműködő életfogytiglani fegyházbüntetést kapott, további 16.000 letartóztatott ügyében még nem hoztak ítéletet. Van Acker miniszterelnök ígéretet tett arra, hogy a tisztogatást változatlan erővel folytatják.

Francot fizetésre szolitották fel

ROMA, augusztus 8. (Rador) Az olasz kormány felszólította Franco kormányát, fizesse meg a fasiszta kormány által folyósított kölcsönöket, melyeket a spanyol polgárháború idején kapott.

A Román-Szovjet Bank megszervezése

BUKAREST, augusztus 8. A Román-Szovjet Bank megszervezése gyors ütemben halad előre. A pénzintézet alapítóinak lejegyzésében a román bankokoa kívül részvesz két hatalmas szovjet pénzintézet is és pedig a Prombank, amelynek székhelye Moszkva és a Szovjet Ipari Bank. A Román-Szovjet Bank a Románia és a Szovjetunió közötti kereskedelmi forgalmat fogja a szükséges tőkével ellátni.

Rövidesen új közkegyelmi rendelet jelenik meg

Groza miniszterelnök meghallgatta a Magyar Népi Szövetség előterjesztését az állampolgársági kérdésben

BUKAREST, augusztus 8. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A Magyar Népi Szövetség fővárosi jogvédő irodájának közlése szerint, illetékes kormánytényezők tudomásul vették a katonai amnesztia-rendelettel kapcsolatban a magyar lakosság részéről elhangzott kifogásokat s új amnesztia-rendelet kiadását helyezték kilátásba, annál is inkább, mert a hivatalos lap július 23-iki számában megjelent közkegyelmi rendeletben megszabott jelentkezési határidő túlságosan hamar lejár.

Mint ismeretes, mindazoknak, akik katonai büncselekmények alól közkegyelmi feloldást várnak, augusztus 15-ig kell az érvényben lévő rendelet szerint jelentkezniük, még pedig személyesen az illetékes katonai egységnél. Nagyon sok Déterdélyi magyar, aki annakidején az Antonescu-rendszer működési elől menekült Északkeletre, nem akarván a Szovjetunió ellen folytatott háborúban résztvenni, közvetlenül érdekelte a közkegyelmi rendeletben s így a Magyar Népi Szövetség sikeres közbenjárása egy új amnesztia-rendelet kiadása érdekében, amely a jelentkezést lényegesen megkönnyíti, országsszerte általános megelégedést kelt.

Itt jegyezzük meg, hogy tárgyalások folynak Bukarestben az állampolgársági kérdés rendezése ügyében is. Groza Péter miniszterelnök szerdán délután 6 órakor ebben az ügyben újra fogadta a Magyar Népi Szövetség megbízottait.

Ujabb részleteket hoztak nyilvánosságra az atom-bomba borzalmas pusztításáról

NEWYORK, augusztus 8. (Rádió.) Amerikai szakértők kijelentése szerint a Japán ellen alkalmazott atombomba olyan borzalmas erejű, hogy 10 négyzetkilométer területen mindent elpusztít. Annak szemléltetésére, hogy ez a szörnyű háborús fegyver milyen borzalmas hatású, Stimson, Amerika hadügyminisztere a következő kijelentést tette:

— Az 1917. évben a Kanadában lévő Halifax városában robbanás történt, amely alkalommal 1500 személy halt meg és 2500 négyzetméter területen az összes házak rombadóttek. Ezt a borzalmas pusztítást annak a löszerraktárnak a felrobbanása okozta, amelyben 3000 tonna robbanóanyagot halmoztak össze és ez a mennyiség robbant fel. A 3000 tonna azonban csak egyhated részét tartalmazta annak a robbanóanyagának, amelyet egyetlen atom-bombába sűrítettek össze.

LONDON, augusztus 8. (Rador.) Spaika tábornok, a Csendes-óceáni szövetséges légihaderők parancsnoka Guam-szigetén lévő főhadiszállásán európai időszámítás szerint szerdán reggel 6 órakor fogadta a sajtó képviselőit és részletekkel szolgált az első atom-bomba hatásáról. A szakértők által tanulmányozott fényképfelvételéből kitűnik, hogy Hiroshima tengeri kikötőjének és katonai támaszpontjának 60 százalékát, mintegy 4 négyzetmérföldnyi területet az atombombát egyenlővé tett a föld felszínével. Ot hatalmas ipartelep megsemmisült létező.

Parsons kapitány, aki mint megfigyelő szemtanúja volt az első atombomba ledobásának, ezeket mondta:

— A szuper-légierő, amely ledobta a bombát, mintegy 12 mérföldre volt a robbanás helyétől, amikor az bekövetkezett. Elképesztő látványban volt részünk. Mintegy ezer 1600 méter magas sűrű füstfelhő tekarta be Hiroshima városát, kőgömbök löktek elő, majd 3—4 perc múlva 14.000 láb magasságra emelkedett a füst és hirtelen a szél után felbont nem lehetett látni.

Az atombombát az a magasságra dobta, amelyre hadihítlók.

A japán rádió ma éjjel felszólította a fenyegedett városok lakosságát, távozzon el lakhelyéről, mert újabb atombomba támadásokra lehet számítani.

Egyébként tegnap 250 szuper-légierő Kyushu északi részét támadta, 300 nehéz bombázó, nagyrészt Liberátor, Kyushu déli részében két vasúti gőcpontot bombázott. Nagy tüzek keletkeztek. Guamról felszállva 140 vadász- és közép-bombázó Nagoya tengerészeti támaszpontját bombázta. Más kötelékek a japánok által megszállt Wake-szigetét támadták.

WASHINGTON, augusztus 8. (Rador.) Annak ellenére, hogy a közvéleményt az atombombára vonatkozó hírek kötik le, nem lanyhul az érdeklődés a Japán elleni rokozótt légi offenzíva iránt sem.

Guam szigetéről jelentik, hogy 50 szuper-légierő Tokió környékén egy hadianyaggyárat bombázott sikerrel. 1500 tonna bombát szórtak Yowata acélműveire, valamint Kargoshima vasúti gőcpontra.

Egy amerikai vezérkari ezredes közlése

Kivonulnak Perzsiából a szovjet és angol csapatok

TEHERAN, augusztus 8. (Rador) A perzsa fővárosból rövidesen kivonulnak az angol és a szovjet csapatok. Ez az intézkedés a potsdami határozatoknak megfelelően történik. Mint ismeretes, 1942-ben Perzsiát

Ujabb tanukat hallgatták ki a Petain-perben

PARIS, augusztus 8. (Rador.) A Petain-perben a szerdai napon tovább folytatták a tanúk kihallgatását. A kihallgatásokkal kapcsolatban megjegyezték, hogy a mar-

Göring, Dönitz, Ribbentrop és a többi háborús bűnös szeptember 1-én kerül nemzetközi bíróság elé

LONDON, augusztus 8. (Rádió) Nürnbergben, az egyesült hatalmak nemzetközi bírósága szeptember 1-én kezd meg a legfőbb háborús bűnösök perének tárgyalását. Jackson, az amerikai bíróság főügyésze már berendezte a bíróság székhelyét

szert az atombomba súlya 8 font, vagyis egytizedrésze a Németország ellen használt legnagyobb ürmérettű, a 4000 kilogramos bombának. Egyetlen szuper-légierő olyan mennyiségű atombombát rakományt vihet, mely megsemmisítheti Japán legnagyobb részét.

Nimitz tengernagy, valamint Sparks és Mac-Arthur tábornokok teljesen új terveket dolgoztak ki Japán bombázására.

A newyorki értéktőzsdén a címletek 1—3 ponttal estek az atom-bombáról szóló jelentés kiadása óta, számolnak azzal, hogy Japán hamarosan kapitulál, ami a hadiipar nagyrészenek átállítását vonná maga után.

LONDON, augusztus 8. (Rador.) Moszkvai jelentés szerint katonai és politikai körökben, valamint a lakosság széles rétegeinek körében az atombomba alkalmazása nagy érdeklődést váltott ki. A szovjet hatóságok mindenkor támogatták a tudományos kérdések népszerűsítését és így a legnagyobb kiváncsisággal várják az újabb részleteket az atombombólásról és annak gyakorlati felhasználásáról.

szovjet és angol csapatok szállták meg, részben, hogy a perzsal gazdag olajforrások védelmét ellássák, részben, hogy a Szovjetnek nyújtandó amerikai hadianyagszállítás folytonosságát biztosítsák.

sall volt munkatársai mentővallomását is éppen olyan passzívul hallgatta, mint annakidején a vád tanúinak vallomását.

Nürnbergben. Göring, Dönitz, Ribbentrop és a többi háborús főbűnös Nürnberg börtönében marad őrizetben a megsemmisítés per egész tartama alatt. A nemzetközi bíróság tárgyalása előreláthatólag több héttel fog tartani.

Ipari kiállításra készül a munkásifjúság

A szabadegyetem megvalósításának szép sikere után máris újabb meglepetéssel állt elő a Haladó Ifjúság. A Szaktanács titkári értekezletén bejelentette, hogy ifjúságunk ipari kiállítást készít elő, melyet körülbelül 6 hónap második felében eszterháznak megrendezni a sétatéri műcsarnokban, esetleg Bukarestben, ahol nagyszabású fallás-kidállítás is rendez az ifjúság. Terve megvalósításához a Szaktanács segítségét kérte a Haladó Ifjúság.

A Szaktanács örömmel fogja meg, hogy a legteljesebb erkölcsi támogatással járul hozzá a kiállítás szép gondolatának megvalósításához. A Szaktanács erkölcsi támogatása azonban nem elég. Segítséget kell nyújtaniok a kis és azoknak a nagyipari vállalatoknak, gyáraknak és üzemeknek is, amelyek ifjúságukat foglalkoztatnak. A tervezett kiállítás sikerének érdekében kéri tehát a Szaktanács és a Haladó Ifjúság a munkaadókat, hogy ifjúságukat tőlük lehetőleg mindenben támogassák, hogy a kiállításra szánt tárgyakat elkészíthessék. Mindenki tisztában van azzal, hogy a gyárak és üzemek őrési anyagi nehézséggel küzdenek, mégis remélhető, a munkaadók ennek ellenére is megengedik a kívánt adozatot. Gondoljunk arra, hogy a tervezett kiállítás nemcsak a munkásifjúságnak lesz majd erkölcsi sikere, hanem az erdélyi iparnak is.

AUGUSZTUS 10-ÉN LEJÁR A KERESKEDŐI ÁRJEGYZÉKEK BENYUJTÁSÁNAK HATÁRIDÉJE. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara lapunk útján az érdekeltek tudomására hozza, hogy a legelső árktormánybiztossága rendelete értelmében a kereskedői árjegyzékek beadásának határideje augusztus 10. napjáig meghosszabbított. A kihágások és a büntetések elkerülése végett a kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedők figyelmét, hogy a fenti határidőig árjegyzékeiket okvetlenül nyújtsák be a kereskedelmi és iparkamarához.

(*) **HÁZASSÁGI HIR.** Pál Hédi és dr. Keresztési Ferenc augusztus 12-én délután 1 órakor tartják egyházi szertartás szerinti esküvőjüket a Malom-utca 16 alatt, melyre rokonokat, jóbarátokat és ismerőseiket ezúton meghívják. Minden külön értesítés helyett.

A MARASESI MELLETT KIVIVOTT ROMÁN GYŐZELEM ÉVFORDULÓJA. Bukarestből jelentik: A fővárosi lapok méltó módon emlékeznek meg az első világháborúban Marasesti mellett aratott nagy román győzelem 28. évfordulójáról. Von Mackensen tábornagy német hadvezért Cristescu és Eremia Grigorescu román tábornokok csapatai — annálidőjén — Marasesti mellett teljesen szétverték és győzelmiükkel új fordulatot adtak az első világháború hadműveleteihez.

A CFR VASUTASOK SZAKSZERVEZETE értesíti az érdekelte családokat, hogy a havi segélyeket augusztus 10-étől 20-áig fizetik, hétköznapokon 9—12 óra között. AId a fenti időben a segélyt nem veszi fel, arra igényt nem tarthat.

TALÁLT LŐSZER ÉS ROBBANÓANYAG BEJELENTESE. A kolozsvári katonai téparancsnokság Isan alezredes aláírásával az alábbi felhívás közlésére kérte fel lapunkat: „Felhívjuk Kolozsvár lakosságának figyelmét, hogy abban az esetben, ha valaki lőszer (granát, bomba, stb.) talál, azonnal értesítse városokban a rendőrséget, községekben pedig a csendőrséget, amelyek azonnal értesítik a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságot, ahonnan a jelentett helyszínre műszaki tisztet, altisztet vagy műmestert fognak kiküldeni a talált lőszer felrobbantására vagy megsemmisítésére. A műszaki tiszt megérkezéseig a talált lőszeranyagot körül kell keríteni és „Halálos veszély!” feliratu táblával megjelölni, a lakosság testi épségének megóvása céljából. A talált lőszer vagy robbanó anyag kézzel való megérintése szigorúan tilos.”

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Farkas Tibor sebész nőgyógyász áthelyezte rendelőjét Téli Mihály-utca 10 alá (Uránia-mozi háta mögött).

AZ EGÉSZSÉGÜGYI TISZTOGATÓ BIZOTTSÁG az orvosi kamara helyiségében (Magjás-utca 17) augusztus 10-én pénteken délután 6 órakor tartandó ülésére ezúton is megidézzük: dr. Horváth Endre, dr. Kiss Erzsébet férj, dr. Sztójannóvá, dr. Hendea György orvosokat, valamint Sajgó Márton, Csath Domokos, Sáry Árpád, Szabó Jónás, Botos Blanka férj, Bodoláné, Nyitrai Alice, Ferenc József gyógyszerész és Imre Antal. Felkérjük mindazokat, akik nevezettek polgári, vagy népeleves magatartására vonatkozó adatokat tudnak, a bizottság tagjával személyesen vagy írásban közöljék, esetleg a közölt időpontban személyesen jelenjenek meg.

Csütörtök, 1945 aug. 9.
Kál: Vianey J.
Prot.: R. 56.
Ortdox:
Csütörtök, 1945 aug. 9.
Zsidó: 3703 év
Av hó 30.

HIREK

A nap két 4 óra
31 perckorés 19
óra 7 perckor
nyugszik.
Ahold két 3:41
órákor és 20
óra 13 perckor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A romániai magyar nép politikai napilapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szavankint 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. A kiadóba címzett és jelölt hirdetéseknek 30 lej pótdíj fizelendő. Kereses hirdetések négyzetcentiméterenkint 80 lej. Szöveg-hirdetés (hírek között) szavankint 80 lej. Nyiltilér szavankint 100 lej

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

KÖZGYŰLEST TART A HÁZFELÜGYELŐK ÉS HAZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE. A Házfelügyelők és háztartásbellelnek tudomására hozzuk, hogy szakszervezetünk 1945 augusztus 12-én délután 3 órakor tisztújító közgyűlést tart a Magyar Népi Szövetség helyiségében, Farkas-utca 7 alatt. Tagkönyvecskéjét mindenki hozza magával. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

(*) **FELHÍVÁS.** A Textil és Ruházati Munkások Szakszervezete vasárnap, 12-én taggyűlést tart reggel 8 óral kezdettel a Nyári Színházban. Tekintettel a problémák fontosságára, minden tag kötelező pontos megjelenését kéri a Vezetőség.

BANYA-ES VEGYESZETI, FEMIPARI ALMIERNOKI ISKOLA NYILLIK MEG BRADON. Augusztus 12-én Bradon, az ottani műszaki középiskolát ünnepélyes keretek között avatják fel mint Románia első bánya-, vegyeszeti és fémipari almiernök kiképző iskoláját. Bradon tartják meg ugyanezen a napon a romániai almiernökök kongresszusát is.

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Müller M. Ideggyógyászati rendelését. Kornis-utca 11 alatt megkezdte. 10704

(*) **A VIZ-ES VILLANYSZERELŐK** szakosztálya augusztus 10-én délután 5 órakor taggyűlést tart az Ipartestület székházában. Vezetőség.

Nő a Petőfi-alap

A Magyar Népi Szövetség egy hónappal ezelőtt adta ki a jelszót a romániai magyarság számára: Segíts magadon! Es utána mindjárt lebélyegzett és sorszámmal ellátott Petőfi-emléklapokat indított szét országsszerte. Kurkó Gyárfás elnök felhívására mindenütt, városokban és falvakban egyaránt megindultak a gyűjtések s az a tény, hogy Marosvásárhelyen például a felhívás megjelenése után alig egy óra leforgása alatt egymillió lej gyűlt egybe, bizonyítja, hogy Erdély magyarsága teljes mértékben megértette a Magyar Népi Szövetség szavát.

De nemcsak Marosvásárhelyen, mindenütt megindultak az adakozások a Petőfi-alapra s rövid idő alatt 5 millió lej gyorssegélyt utalhatott ki a Magyar Népi Szövetség olyan tanároknak és tanítóknak, akik hónapok óta nem kaptak fizetést.

Es azóta folyik, egyre folyik a gyűjtés, a Petőfi-alap pedig, mely a magyarságnak főleg kulturális céljait kívánja szolgálni, egyre növekedik. A legutóbbi gyűjtések is arról tesznek tanuságot, hogy nem csökkent a kezdetben megnyilvánuló adakozó kedve a magán segített akaró magyarságnak. Az immár félmillió tagot számláló Magyar Népi Szövetség szervezetei, kis és nagy városokban és falvakban mindenütt szép eredményel gyűjtöttek a Petőfi-alapra. Ezúttal csak a nagyobb összegeket említjük meg, de sorra kerül majd a kis emberek csekély adományai is. Elöl jár az adakozásban Erdély városai között Nagyszeben, ahonnan kétfélmillió lejt juttattak el a Magyar Népi Szövetség központjába. Ugyanazok szép összeg gyűlt össze Maros-Torda megyében is, ahol egymillió lejjel gyarapították a Petőfi-alapot.

Nagyobb összegeket juttattak el még a következő helyekről: Csikszereadából 355.450, Fogarásból 117.500, Gyulafehérvárról 200.000, Torda-Aranyos vármegyéből 100.000 és Orsovából 5000 lejt. Kolozsvár és környéke sem vonta ki magát az adakozásból, mert 639.520 lej értékű Petőfi-emléklapot váltott meg.

Bár es a néhány millió lej nem elég ahhoz, hogy a Magyar Népi Szövetség mindenütt segítsen, ahol arra szükség van, de mégis örvendetes jele annak, hogy tagjai megértették az önszegélyezés szükségességét. Hangsúlyozni kívánjuk azonban, hogy a kis emberek jélléréből összegyűlt Petőfi-alapot a Magyar Népi Szövetség az egész magyarság közös érdekeit szolgáló kultúrális célokra szánja. Az egyetlen, az iskolák és múzeumok mind-mind a Magyar Népi Szövetség részéről várják a támogatást. S ezt meg is fogják kapni. De ahhoz, hogy ez így lehessen, adakozó magyarok kelleneek.

ELKOBOTYAK EGY VASUTI KOCSI CUKROT, REJTEGETŐJÉT HARMONAPAI FOGHÁZBÜNTETÉSRE ÍTELTEK.

Bukarestből jelentik: A romániai piac tirthetetlen jelenségek észlelőik a cukorellátás és a cukor forgalombahozatala terén. Cukrot csak a fekete piacon és megfizethetetlen áron tud a közönség kapni. Az ellenőrzést végző fővárosi közegek feldereítették, hogy Teodor Petrescu nagyiparos és Sabín Eftimescu nagykereskedő a Banca Urbana pénztárat tiszttelével összejártsza egy vasuti kocsi cukrot rejtegetnek, amelyet 85 millió lejért, feketén kívántak értékesíteni. Az üzérkedőket leleplezték, a vagyon cukrot elkobozták és Petrescut, valamint büntetéselt az ifjúi törvénytelen egyenként 3 hónapi fogházbüntetésre ítélte és ezenkívül tekintélyes összegű pénzbírsággal sújtotta.

(*) **A KOLOZSVARI ZSIDÓ KÖRHÁZ KÖZLI:** gyermekgyógyászati rendelések (Dr. Kappel) naponta 9—10. Ideggyógyászati rendelések (Dr. Müller) hétfőn, szerdán és pénteken 12—1-ig tartanak az ambulancián.

A SZOVJET-ROMÁN PETROLÉUMTÁRSASÁG MEGKEZDI MŰKÖDÉSÉT. Bukarestből jelentik: A banya- és petróleumügyi miniszteriumban Tudor Ionescu volt a szovjet-román petróleumtársaság megalakítása ügyében. A Szovjetunió részéről Stupin megbízott vett részt az értekezleten, amelyen letárgyalták a „Sovrom-Petrol” néven megalapítandó szovjet-román petróleumtársaság alapszabályait. A társaság rövidesen megkezdí működését.

(*) ELJEGYZÉS. Herskovits Dezső Kolozsvár és Silberstein Szerén Hídalmas jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

GOGA ÖZVEGYE A BUKARESTI NÉPTÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Bukarestből jelentik: A néptörvényszék közvédelője, Stefan Ralescu tegnap maga elé idézte — több más vádlottal együtt — Veturia Goga asszonyt, az elhunyt Goga Octavian, Románia közigazgatás németbarát volt miniszterelnökének özvegyét és részletesen kihallgatta. Goga Veturiát azzal vádolja a néptörvényszék, hogy a román csapatok előnyomulása alkalmával az Odesszában lévő Potoczki és Puskin orosz múzeumokból nagyértékű, ritkaságokban menő művészeti értékű tárgyakat tulajdonított el.

TANULMANYI SEGÉLYT KAPNAK AZ ÁLLAMI, MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ALKALMAZOTTAK GYERMEKEI. A tanterületi főigazgatóság értesíti az északerdélyi középiskolák igazgatóságait, hogy a Közhivatalnokok Biztosító, Takaréks-és Hitelintézet (Institutul General de Asigurare Economic, Credit si Asistentia al Functionarilor Publici, Bucuresti) elhatározta, hogy azokat a kiváló előmenetelt tanulókat, akiknek szülei állami, megyei vagy községi alkalmazottak, tandíj és tankönyvszerzési költségeik megtérítésével fogja segíelyezni. Ehhez szükséges, hogy a középiskolák igazgatóságai juttassák el a 7.50 vagy ennél nagyobb általános érdemjeggyű tanulók névsorát városonként vagy megyénként összesítve a fenti intézményhez, legkésőbb augusztus 15-ig. A kolozsvári iskolák a névsort a tanterületi főigazgatósághoz adják be sürgősen.

Üzenetek hadifoglyoktól

Kolozsváron átutazó foglyoktól kaptuk az alábbi üzeneteket és leveleket: Ruzs Ferenc üzen Hanig Károlynak Kolozsvárra, Donát-út 68 alá, Tóth Mihály üzen Fabian Péternek Korondra, Udvarhely megyébe, Tenezsán György üzen családjának Marosvásárhelyre, volt Horthy Miklós-út 96 alá, Orbán László üzen Orbán Mártonnak Marosszentgyörgyre, Kótay László üzen Kótay Lászlónak Kendőre, Molnár László üzen Nagy Juliának Marosvásárhelyre, Molnár László üzen Temesváry Györgynek Marosvásárhelyre, Gábor Márton üzen feleségének Etédre Udvarhely megyébe. Barabás István üzen feleségének Ördöngösfüzesre Szolnok-Doboka megyébe, Márton Lajos üzen Márton Lajosnak Szentegeyházfaluba Udvarhely megyébe, Bardócz Csaba üzen Bardócz Álmosnak Nagybactonba Háromszék megyébe, hozzátartozójára üzen Elekes Demokos dr-nak Székelykeresztúrra Udvarhely megyébe, Borbáth Dezső üzen feleségének Dolniera Háromszék megyébe. Győrbiro Gyula üzen özvegy Győrbiro Imrénének Szentgyörgyre. Kósa (vagy Kása) Lajos üzen ugyanilyen névre Nyárad-szeredára Marostorda megyébe. Gégő József üzen feleségének Csikpálfalvára Csík megyébe, Miklós Ferenc üzen Miklós Ferencnek Marosvásárhelyre (Kád. őrmester), Pintya Gyula üzen Pintya Andrásnak Erdőszentgyörgyre, Tőkés Bandi üzen Tőkés Lászlónak Marosvásárhelyre, Benedek Elek-út 2. alá, Tamás Lajos üzen Tamás Lajosnak Gyergyóalfaluba Csík megyébe, Csabáth Géza üzen Csabáth Gézának Ludas melletti András-telepre Torda megyébe, Dobandi Bandi üzen feleségének Torockóra, Fehér megyébe, Bence Mihály üzen Bence családnak Turungra Szatmár megyébe, Jóska üzen Onadi Margitnak Marosvásárhelyre Szent László-út 10 alá, Balázs Árpád üzen a Balázs-családnak Józsefbádra Marostorda megyébe, Nagy József üzen feleségének Marosvásárhelyre, Kenyér-út 11 alá, Szász Sándor üzen Szász Albert Bélának Maroszentgyörgyre Maros megyébe, Csiki Dénes üzen feleségének Székelykeresztúrra Udvarhely megyébe, Laczkó András üzen feleségének Fadrótfájára Marostorda megyébe, Barin Ferenc üzen feleségének Zilahra, Szöllő-út 3 alá, Márton Dezső üzen Márton Sándornak Vervölgyre, Szilágy megyébe, Bajka Antal üzen Bajka Antalnak Ditróba, Keresztes-út 25 alá, Barabás (?) üzen Barabásnak Gyergyószentmiklósva, Mező-út 11 alá, Hess Dezső üzen Hess Ferencnek Szilágyesheire Szilágy megyébe.

A felsorolt foglyok mindenkiktől levél is érkezett, melyet a Horea-út 51 alatti Hazatérők Otthonában ifjú Páka Józsefnél lehet átvenni.

(*) **CUKORFELDOLGOZÓK!** Cukor-kvótá megállapítása végett minden cukrász, mézeskalácsos és más cukrot feldolgozó kisiparos feltétlenül jelenjen meg az ipartestület helyiségében pénteken, augusztus 10-én délután 3 órakor és hozzák magukkal a következő adatokat: 1. alkalmazottak névsorát; 2. a bérlistát az utolsó kifizetett bérréttel; 3. kimutatást az üzlet vagy műhely rezsijéről; 4. utolsó cukorkidatásukról egy bizonylatot. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy aki ezen értekezleten nem jelenik meg, kiteszi magát annak, hogy kimarad a cukorkidatásból.

AUGUSZTUS 15-ÉN LEJÁR A RÉSZVÉNYILLETÉK BEVALLÁSÁNAK HATÁRIDÉJE. A kolozsvári pénzügyigazgatóság lapunk útján is felhívja a részvényszeresek figyelmét, hogy a 0.5 százalékos részvényilleték kiszabása végett a bélyegtörvény 15. bekezdése 16. szakasza alapján bevallásukat legkésőbb augusztus 15-ig adják be. Részletes felvilágosítás a pénzügyigazgatóság 17 számú szobájában kapható.

A Városi Színház heti műsora!

Csütörtökön 6-kor: Orpheus a pokolban. Pénteken 6-kor: Nótás kapitány. (Operette-felújítás). Szombaton 3-kor: Aladár nem számár (Gyermek-előadás, nagyon olcsó hely árakkal). Szombaton 6-kor: Nótás kapitány.

Szabadtéri előadások az Unitárius Kollégium udvarán

Csütörtökön fél 8-kor: Doktor ur. (András Márton vendégjátékával. Előadás vége: fél 10-kor). Szombaton fél 8-kor: Eretség. Vasárnap fél 8-kor: Eretség.

A Magyar Népi Szövetség feltárta a kormány előtt iskolaügyi panaszainkat

Kik vesznek részt a kolozsvári országos tanügyi értekezleten?

KOLOZSVAR, augusztus 8. A Magyar Népi Szövetség tanügyi bizottsága által összehívott országos tanügyi értekezlet a legrövidebb időre nagy horderejűre való tekintettel az eredetileg három napra tervezett értekezletet még egy nappal megnyújtotta. Mint már előző beszámolóinkban is közöltük, az értekezlet a romániai magyarság minden tanügyi kérdésével foglalkozik s minden kérdésben határozatot és javaslatot terjeszt a Magyar Népi Szövetség elnöksége elé, hogy azt majd az elnökség az illetékes kormánytényezőkhöz eljuttassa.

Az országos értekezleten a következő tanügyi szakemberek vesznek részt: Schuller Sándor igazgató Sepsiszentgyörgy, Fehér Pál tanár Brassó, Szilgethy József tanár és Lőrinczy Ferenc tanfelügyelő Marosvásárhely, Erdélyi Gyula tanügyi előadó Nagynyed, Szentmiklósi Ferenc tanár Gyulafehérvár, Ince János tanfelügyelő Dés, Szabó Ödön tanfelügyelő Szatmárnémeti, Deák Ferenc igazgató Nagyvárad, Blódy Géza tanár Arad, Takács Pál igazgató-tanító Bukarest, Kolozsvárról: Bodor András

dr. igazgató, Cseke Domokos tanár, Czikkell Ernő tanár, Nagy Géza dr. tanár, Venczel László tanár, Simon Elek igazgató, Szóvárdi Ferenc gazdasági előadó, Balázs Ernő mérnök, Felszeghy Ödön igazgató, Vitályos Erzsébet igazgató, Lazányi Endre főigazgató-helyettes, Pap Imre tanár, Kall Sándor főtanfelügyelő és Tóth Dénes tanító.

Megnyitáskor az értekezlet táviratot intézett Groza Péter miniszterelnökhez, Stefan Voitec nemzetnevelésügyi miniszterhez és Vladescu-Racoasa nemzetiségi miniszterhez.

A tanügyi értekezlet meleg üdvözlétének tolmácsolása után a táviratban — amelyet Kurkó Gyárfás és Balogh Edgár irtak alá — a Magyar Népi Szövetség hangsúlyozza, hogy a tanügyi értekezlet célja a romániai magyarság égető iskolaügyi kérdéseinek demokratikus szellemben való megoldása.

A Magyar Népi Szövetség és a tanügyi értekezlet — hangzik a távirat — kénytelen a következő sürgős iskolai sérelmeket a miniszterelnök és a miniszterek tudomására hozni.

1. Délelőre a magyar tanügyi személynél a folyó évi április hó 1. óta, Észak-Érdélyben pedig a folyó évi június 1-e óta nem kapta meg fizetését és a „nemzet napszámosal“ a legnagyobb nyomorban sanyalódnak.

2. A 406/1945. számú rendelettervény 2. szakasza végrehajtásának elmulasztása a magyar lakosság körében nyugtalanságot keltett.

3. Észak-Érdélyben a tanköteles gyermekek összehírása során a Kolozsváron működő észak-Érdélyi román tanfelügyelőség a tankötelesek nemzetiségét az anyakönyvi kivonat és nem a szülők nyilatkozata alapján állapítja meg.

4. Délelőre a magyar tanulókat nem írják be a magyar elemi iskolákba csak abban az esetben, ha a román tanítási nyelvű állami iskolák engedélyét mutatják fel.

A táviratban azt kéri a Magyar Népi Szövetség Groza miniszterelnöktől, a közoktatásügyi és nemzetiségi minisztertől, hogy a romániai magyarságnak ezeket a sérelmeit sürgősen és alapvetően orvosolják.

Épülnek a jószomszédi kapcsolatok Magyarország és Jugoszlávia között

A középeurópai államok demokratikus fejlődésének egyik fő pillére az örvendetesen egyre szorosabbra fűződő magyar—jugoszláv barátság. A minap Tito marsall állapította meg a jószomszédi kapcsolatok ápolásának szükségességét, hogy utána nem sokkal Rákosi Mátyas választjon hasonló értelemben a miskolci bányászok előtt tartott beszédében.

De nemcsak vezető politikusok nyilatkozataiból lehet megállapítani a végleges megbékülés vágyának őszinteségét, hanem a két ország fiataljai egyre sürűbbé váló közvetlen érintkezéseiből is. Ilyenekül említhetjük a demokratikus magyar nők és az ifjuság képviselőinek belgrádi meghívását, melyet nemsokára a magyar ifjuság napjára, majd a spanyol szabadsághősök budapesti ünnepére a román és bolgár kiküldöttekkel érkező jugoszláv ifjak látogatása viszonzott.

Fontos állomás a két ország életében a Budapesten megalkult Jugoszláv—Magyar Művelődési Társaság, mely elsősorban a most feállított Vajdasági Magyar Kulturszövetséggel tart összeköttetést. Ez az intézmény vette több más kulturális szerv mellett gondjába az állandó magyar szintársulat szervezését.

Jugoszláviában ma az iskolapolitikában is teljes mértékben érvényesül a nemzetek közti egyenlőség. A magyarságnak szabad keze van szükségleteihez mérten magyarnyelvű nép- és középiskolákat feállítani. Megállapítható, hogy a magyar tanintézetek száma máris megközelíti az 1918 előtti világban, tehát a magyar uralom alatt működő magyar iskolák számát.

A magyar nép tájékoztatásáról a Szabad Vajdaság című, 20.000 példányban megjelenő újvidéki napilap gondoskodik. Az ifjuság nevelését pedig az Ifjuság Szava szolgálja.

Az újjászervezett néphíroságokban mindenütt magyar tagok is ülnek, a magyar felek pereiben magyar közvölő képviseli a vádat.

Mindebből megállapítható, hogy az őszintén demokratikus Jugoszláviában a magyarság nemzeti létét többé nem fenyegeti veszedelem s fejlődése teljes-séggel biztosítottak látszik.

kedelem gyakorlására vonatkozó engedély megvonását — fejezte be nyilatkozatát Dán István alpolgármester.

Az iparengedélyek felülvizsgálását végző bizottság tagjai a következők: elnök Dán István alpolgármester, tagjai Stolca János dr. főjegyző, Király József szakszervezeti képviselő, Neuman Jenő dr. városi ügyész, Bortnyik György a Kereskedelmi és Iparkamara kiküldötte és a Munkakamara kiküldötte.

Milyen magyarok és németek jogszerűen a csehszlovák állampolgárságra?

PRAGA, augusztus 8. (Rador) Edvard Bencs, a csehszlovák köztársaság elnöke rendelettervényt adott ki, amelynek értelmében a Csehszlovákiában élő magyarok és németek az alábbi feltételek mellett élvezhetik a csehszlovák állampolgárság jogait:

1. Ha hűek maradtak Csehszlovákiához.
2. Ha nem követtek el ellenséges cselekedetet a csehszlovák nép ellen.
3. Ha tevőlegesen résztvettek az ország szabadságharcában.
4. Ha szenvedtek a náci uralomtól.

A többi magyaroknak és németeknek nincs joguk a csehszlovák állampolgárság elnyeréséhez vagy megtartásához.

Német csehszlovák belügyminiszter a rendelettervényrel kapcsolatosan kijelentette, hogy a csehszlovák állampolgárságnak a magyarok és a németek részére való elismerésénél tekintetbe veszik a potsdami határozatokat és a magyarok és németek kitélepítését is a Potsdamban hozott határozatok szellemében és az ott lefektetett döntések szerint hajtják majd végre.

Megkezdődött a gabonagyűjtés Biharban

Nagyvárad, augusztus 8. (Tudósítónk jelenti) A „Föderáció“ és a SEDOSZ falvakat rendezett, amelynek során jó útemben halad Bihar megyében a gabonagyűjtés. Vasárnap Nagyváradról 30 teherautóval indult a szervezett város munkásság a gabonagyűjtésre és mind-egyik gépkocsin magával vitte a demokratikus román hadsereg egy-egy küldöttségét is. Több községben a gyűjtést már befejezték.

Már nyílt összeceapásokat provokálnak

Demeter János beszéde a Magyar Népi Szövetség gyűlésén

KOLOZSVAR, augusztus 8. A reakció Ma-finozski-téri véres támadásával a Magyar Népi Szövetség V. kerületi tagozata is foglalkozott rendes havi gyűlése keretében. A politikai tájékoztatást tartó Demeter János alpolgármester nagyszámú hallgatóság előtt rámutatott az utóbbi időben mindinkább elharapódzó reakció-fasiszta jelenségekre. Ezek a fasiszta elemek már, nyilvánvalóan erejük tudatában, nyílt összeceapásokat provokálnak.

— Azt hitte mindenki — mondotta Demeter János —, hogy a háború befejezésével a fasiszmus politikailag és gazdaságilag is teljesen megsemmisült. A demokráta pártok azonban helyesen látták a helyzetet és a feladatokat. A bekövetkező események ezt a tisztánlátást azután teljes mértékben igazolták.

Beszéde további részében az állampolgárságról, az egyetemi kérdéssről és a CASB-ügyről tett bejelentéseket, majd beszéde végén felhívta a jelenvöltek figyelmét a magyarság minden rétegének szoros tömörülé-

sére és demokratikus szervezkedésére a Magyar Népi Szövetség keretein belül.

Utána Szepesi Sándor tartotta meg a szervezeti ügyekről szóló beszámolóját. Ezután az új szervező-bizottság megválasztására került sor. Balogh József, Szekovits Ferenc, Rákosi Rezső, Nagy Béláné és Csányi István személyében.

A választás után Dórv Erzsébet a különleges női problémák megoldásáról beszélt. A gyűlést Nyilas Endre zárta be.

A kolozsvári néptörvényszék munkája

Gróf Wass András ellen gyűlnek a bizonyítékok a szentgotthárdi gyilkosság ügyében

KOLOZSVAR, augusztus 8. A kolozsvári néptörvényszék tagozata az elmúlt hét folyamán fokozott útemben dolgozott. A közvölők a háborús bűnösök, vádlottak és tanúk egész sorát hallgatták ki és sok olyan ügyet tisztáztak, amelyek majd terjedelmes vádiratok alapján nyilvános tárgyalás elé kerülnek. A vizsgálat alatt lévő ügyek igen változatosak. A faji usztítás tényét kimerítő bűncselekményektől, a gyilkosságra való bujtogatástól a hivatali minőségben elkövetett kinzásokig és kegyelenségekig a fasiszta bűnök minden változatát feltárják a vastag aktacsomók.

A jelenleg vizsgálat alatt lévő ügyek közül különösen ki kell emelnünk a Szentgotthárd község határában 1940 szeptember 23-án elkövetett gyilkosságot, amelynek körülményeit Rápeanu közvölő vizsgálja. E nap hajnalán meggyilkolták Moldovan Iosif és Catiu Ioan szentgotthárdi földműveseket, valamint Mihály Eszter és Mihály Rozália zsidó származású leánytestvéreket, Rosenberg Jakab szentgotthárdi kereskedő sógorát.

A gyilkosság értelmi szerzőjének kutatása közben a szálak Wass András gróf kastélyába vezettek. Bebizonyosodott, hogy a feudális, verekedő hajlamú gróf régi hara-

gosa volt Moldovannak és Cattunak, akik még jóval a bécsi döntés előtt tetleges bántalmazásért őt feljelentették. Azt is megállapította a vizsgálat, hogy a bécsi döntést megelőzően irredenta jellegű gyülekezés volt a szentgotthárdi kastélyban s azon a napon Mihály Eszter és Margineanu községi bírő leánya a kastély kertjében sétáltak. A gyülekezésről tudomást szerzett a román csendőrs s eljárás indult. Wass gróf azonban azt gyanította, hogy a két leány jelentette fel őt. Nyilvánvaló, hogy csakis ő tarthatta fenn a vádat a leányok ellen a magyar csapatok bevonulása után. A katonai alakulat megérkezését követően rövidesen megkezdődtek a letartóztatások és a kihallgatások. Az említettek kivül meghurcolták Margineanu községi bírót és Rosenberg Jakabot is. A bírót és leányát szabadlábra helyezték s Ordentlich Géza kereskedő közbenjárására elengedték Rosenberget is, miután különböző ürügyek címen véresre verték. A két földművest és a két leánytestvért azonban a kastély pin-céjébe zárták.

A gyilkosságot megelőző nap Wass András gróf és felesége kocsin a szomszéd községben lévő Schilling János volt szamosmegyei főispán kastélyába hajtottak, ahol ér-

tekezletszerű „összejövetel“ volt. Másnap kora reggel, kevéssel a gyilkosság után a gróf és a grófné azon az uton hajtottak vissza, melynek közelében az áldozatokat egy katonai csoport megölte és közös sírban sétében elhantolta.

Wass András családtagjainak kihallgatása tovább folyik. A grófnő jelenleg a néptörvényszék foglya.

A marosmezői családirtás

A fentvölzolt eseményekkel összertüggésben van a Marosmező községben 1940 szeptemberében elkövetett mészárlás. Itt három családot irtottak ki orvul a fasiszta pribékek. Áldozatul esett Bujor Andrei, a község román papja feleségével, két egyetemli hallgató leányával és gimnázista fiával együtt. A pusztatással, szuronnal és fegyvertüzzel „dolgozó“ gazemberek nem kímélték a pap cselédjének életét sem, aki segítségért kiáltott. Hasonló módon végeztek az elvete-mült fegyveresek a község tanítójával, feleségével, négyéves kisgyermekével és idős édesanyjával, továbbá Gurzau Ioan kántorral és feleségével. A marosmezői mészárlás ügyében a vizsgálat gyors útemben halad tovább.

Dán István nyilatkozik:

Milyen szempontokat alkalmaznak az ipari engedélyek felülvizsgálásánál?

KOLOZSVAR, augusztus 8. Mint ismert, a polgármesteri hivatal az iparengedélyek általános felülvizsgálását rendelte el. A felülvizsgálással kapcsolatban városzerte a legkülönbözőbb híreket terjesztik s egyes felelőtlen elemek olyasmiről beszélnek, mintha az iparrevizió szorgalmas és becsületesen dolgozó iparosok és kereskedők letámadását akarná megsemmisíteni.

A kérdéssel kapcsolatban munkatársunk elkereste Dán István alpolgármestert, aki az iparreviziót végrehajtó bizottság elnöke. Dán István a következő tájékoztató nyilatkozatot adta:

— Az iparengedélyek felülvizsgálásán egyrészt azért volt szükség, mert maga az iparosok sérelme, hogy gatlás nélkül adunk ki iparengedélyt részben olyanoknak, akik nem volt kellő képesítéssel, másrészt azért is, hogy olyanok-
kedélyük, akiknek működ-

dése mind az ipari, mind a kereskedelmi élet szempontjából kifogás alá esik. De az iparreviziónak talán legfontosabb célja az, hogy az igen nagy számban lévő idegienes iparengedélyeket a felülvizsgálat után végleges iparengedéllyel cseréljük ki. Azt a magyarázatot azonban, hogy az iparreviziónak bármilyen antidemokratikus háttere volna, a leghatározottabban visszautasítjuk.

— Az iparrevizió erkölcsi és politikai vonatkozású részben elsősorban az érdeket felölel a hozzájárulás, illetve véleménye az irányadó. Az egyes szakmai szervezetekhez szétküldött körlevelekben felhívjuk a szakmai érdekeltségeket, hogy észrevételeiket akár mint szervezet, akár mint a szervezet tagjai, írásban terjesszék a bizottság elé, hogy a revizió során a bizottság ezeknek figyelembevételével hozhassa meg határozatát és terjessze a munka-, illetve az ipari és kereskedelmi kamarához a végleges ipar-

igazolvány kiállítására és a nyilvántartóba való felvétel végett. A revizió után tehát a többféle kiállítású iparigazolványt végleges és egységesen kiállított igazolvánnyal cserélik ki. Természetesen a revizió során igyekszünk majd a kereskedelmi és ipari életbe beszívargott nemkívánatos elemektől megtisztítani az iparosok és kereskedők sorait is. Ezt azonban épp úgy, mint egész eljárásunkat, amint fentebb is hangsúlyoztam, az érdekeltek bevonásával ejtjük meg. Annak megállapítására, hogy milyen alapon bíráljuk el valakinek múltbeli politikai magatartását, augusztus 11-én délután 3 óra értekezletre hívjuk az összes szakmai érdekeltségeket, a szakszervezeteket és a demokratikus pártok kiküldöttét a városba a tanácssterembe. Ezen az értekezleten fogjuk meghatározni, hogy milyen antidemokratikus vagy hitlerista szervezett tevékenység vonhatja maga után az ipar, illetve keres-

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ jégsezkrény 200x120-as. Kriz-bai-utca 29, élelmiszerüzletben. —676
ELADÓ egy jókarban lévő Széchenyi-téri bódé. Cim a kladóban. —681
KEVESET használt gépipercsa 3 1/2 x 2 1/2 olcsón eladó. Malom-utca 27, 1. ajtó. —631
SELYEMHARISNYAT legolcsóbban régi bevásárlási helyén szerezzé be. Dávid Ferenc-utca 13, udvarban. —564
BELYEGGYÜJTEMÉNYT, tömegbélyegyet bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. —302
VENNEK jókarban lévő pianinót. Ajánlatokat Majális-utca 29. Dr. Simu. —756
JÓ áron megveszem a Rádó Ujság 1943. évfolyama 49, 50, 52 és az 1944. évfolyam 7, 8. számát. Tomai, Király-utca 14. —688
ELADÓ konzoltűkrő és egy csónakos varrógép. Árpád-ut 9. —762
EGY 4x3 m. perzsaszőnyeg eladó. Vörösmarty-utca 1. —761
2 DARAB konyhaszekrény, legújabb stílusú eladó. Csaba vezér-utca 20. —753
ELADÓ női arany karóra és egy 42-65 sevré csizma. Mócok-utja 147. —754
FÜSZERÜZLETBERENDEZÉS teljes felszereléssel olcsón eladó. Farkas-utca 1. Bendig. —752
ELADÓ ebédlőszékek asztallal, szekrények, sezlón, konyhaeszközök, ingaóra, Megtekinthető reggel 7—10 óráig, Király-utca 32. —751
FESTETT háló- és konyhaberendezések, modern kombinált és egyéb butorok eladók. Butorüzlet, Karolina-tér 9. —749
MODERN kétszemélyes rekamié eladó. László Ferenc-utca 2. —10749
ELADÓ egy mély gyermekkosci, jó gumikkal. Szent István-ut 60. —718
ELADÓ mély gyermekkosci. Egyetem-utca 1., II. em. 2. ajtó. —740
ELADÓ modern ebédlő és jógyártmányú zongora. Dózsa György-utca 16., I. 8. —726
ÚJ modern konyhaberendezés eladó. Papp-utca 45., asztalosműhelyben. —730
GYERMEK mély sport és kombinált kosci eladók. Horea-ut 64. —732
ELADÓ egy jókarban lévő férfi kerékpár. Budai Nagy Antal-utca 64. Hátul az udvarban. —734
IRÓGÉP „Schmidt Premier” kifogástalan állapotban olcsón, sürgősen eladó. Deák Ferenc-utca 46., I. ajtó 3. —737
KOMBINÁLT szobának is alkalmas a modern „Libertas” konyhaberendezés. Deák Ferenc-utca 40. —549
GYÖNYÖRŰ hangu zenegép, ágyak és henteser eladók. Bolyai-utca 7., III. 13. —693
ELADÓ új konyhaberendezés olcsón. Petőfi-utca 34. —694
ELADÓ Singer varrógép, rézüst, kazán. Eperjes-utca 6. Délután. —708
ELADÓ szalongszék, ebédlőszékek, más különböző butorok és egy női kerékpár. Mikos Kelemen-utca 6. Demeternél. —696
HASZNALT ruhát, fehérneműt veszek és eladok. Balázs, Unió-utca 12. —691
FÜSZERÜZLET berendezéssel együtt forgalmas helyen elkészítés miatt eladó. Cim a kiadóban. —687
ELADÓ Philips rádió 3+1, nagy főzőkemence, konyhaszekrény, hordozható patefon. Dózsa György-utca 16, I. 8. —698
ÚJ gyermek mély sport- és ikerkosci eladók. Minden kocsijavítást vállalunk. Horea-ut 8., hátul az emeleten. —699
REKAMIEK, különböző sezlónok, fotelek, modern ebédlőasztal, 3 méteres szőnyeg, hét ultramodern könyvtárszekrény és külön egyes szekrények olcsón eladók. Bethlen-utca 27. —729
PARNAK és dundyák eladók. Bethlen-utca 27. —729
TORONTALI gyapjú- és spargaszőnyegek, különböző méretűek és egy háromágú csillár eladó. Bethlen-utca 27. —729
KOMBINÁLT díofurniós, modern 2 székrenyes díofurniós, topolya és kombinált lakkozott háló olcsón eladók. Bethlen-utca 27. —7279
KONYHABERENDEZÉSEK, modernek, különböző stílusban és formákban Bethlen-utca 27. —729
UNDERWOOD írógép eladó. Mészáros-utca 7. Finta Béla. —725
ELADÓ befalazható kis vaskassza. Dózsa György-utca 6. Kalapszalón. —746
KET ABLAK olcsón eladó. Pálffy János-utca 21. —743
ELADÓ üzletharendezés, Berkel- és tizedes mérleg és egy nagy kombinált konyhaeszköz és két ruhás szekrény. Dózsa-utca 12. —710
HASZNALT ajtó, ablakok jókarban eladók. Teletti Mihály-utca 10. —712
EGY kombinált villamos 1936. sűrgősen eladó. Kriz-bai-utca 42., ajtó 29. —713
ELADÓ gyönyörű 1936. évi, fekete női konzol, fekete női kabát, barna öltöny, mind békebeli típusú anyagból. Dózsa György-utca 27. —717
ELADÓ párnás 3. 5. 7 cm., egy írógép, 50 kg. ólmos mérleg. Páry-utca 12. Dermata mellett. —724
ELADÓ 2 db. 90x300, alig használt hímzőgép. Majális-utca 40., II. em., ajtó 4. —720

S P O R T É L E T

Ma: Vasas—Dermata

és Victoria—Universitatea bajnoki rangadó mérkőzések

KOLOZSVAR, augusztus 8. A kolozsvári labdarugó életpartok között megindult bajnokság harmadik fordulója, a Vasas—Victoria, a CFR—Hagibbor és a Dermata—Universitatea mérkőzés a munkásértanúk temetésével kapcsolatos óriási tömegfelvonulás és gyász miatt elmaradt, jöhet egyes klubvezetők a forduló elhalasztását nem tartották eléggé indokoltnak s egyrészt anyagi megtérítések, másrészt „pont-átírás” igényével lépnek fel. Ezek nyilván figyelmen kívül hagyták, hogy az ellenfél csapata szakszervezeti egyesülethez tartozik. Augusztus 7-e esetében pedig az Országos Munkás Szövetség (Confederatiune Generale a Muncii) irányelvei az irányadók. Másikülönben a keddi mérkőzések elhalasztására maga Timofe Georgehe, az OSP elnöke adott ki utasítást. Tegnap esti ülésén egyébként az OSP kolozsvári szervezete foglalkozott az elmaradt forduló újabb döntőjének kijelölésével. Az eredmény lapzártáig még

nem vált ismeretessé. Az augusztus 9-re, ma, csütörtökön délután fél 6 órára kijelölt Vasas—Dermata és Victoria—Universitatea bajnoki mérkőzéseket megrendezik. Az előbbi a városi sporttelepen, utóbbi az Egyetemi Stadionban kerül lebonyolításra. Mindkét mérkőzés iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg, mert mindkét viadal rangadónak tekinthető. A Vasas győzelmi sorozatát akar előzni a 13:1-es induló után, a Dermata viszont be akarja bizonyítani, hogy eddig csakis a balszerencse miatt vesztett pontokat és tud komoly teljesítményt is nyújtani éppen a legerősebbekkel szemben. A két szakszervezeti csapat találkozója izgalmas jó sportnak ígérkezik. A Victoria—Universitatea viadal valóságos presztizskérdés. A két-sárgák az élen akarnak maradni a bajnoki táblázaton, viszont az Universitatea már amugyis kitűnő gólarányának a megjavítására törekszik, mintegy sejtjén, hogy ebben a bajnokságban a gólarány igen

fontos tényező lesz a helyezések szempontjából, mert két csapat könnyen vezethet egyenlő pontarányal.

A bajnokság állása a két forduló után a következő:

Table with 6 columns: Rank, Team Name, Goals For, Goals Against, Points, etc.

Ruházati és Textilipariak—Ády SC

KOLOZSVAR, augusztus 8. Ma, csütörtökön délután 5 órai kezdettel a ruházati és textilipari munkások labdarugó együttese (népszerűen a „Ruteat”, az Egyetemi Stadion kispályáján az Ády-gyar csapatával mérkőzik. Az egyesületi vezetők kérik a játékosok pontos megjelenését.

ZONGORA koncert, 3 ajtó díofaszekrény minden elfogadható árban eladó. Bethlen-utca 27. —729
SZÉP festett kombinált szobabutor és egy főzőkemence sürgősen eladó. Taksony vezér-utca 4. —757
ELADÓ egy modern, komplett díofurniós háló, egy kombinált szoba, egy konyhaberendezés és külön egy egyszemélyes rekamié és egy kétszemélyes rekamié és külön két fotel. Érdeklődni: Árpád-ut 11. —739
EGY szép, fehér mély gyermekkosci eladó. Kossuth Lajos-utca 30. —744

Alkalmazást kernek

PÉNZESTARSAT keresek építkezési anyagraktár megnyitásához. Elsőrendű helyen fekvő telepem és iparendőlyem van. 2—5 millió lejig. Értekezni: Horea-ut 35. Barthánál. —747

Weiss laboratorium Marea-ut 33
Wipia munkásokat keres jó fizetéssel

SZAKACSONT keres azonnalra CFR kantine, Magyar-utca 1., emelet. —759
FŐZNI tudó mindenest keresek. Magyar-utca 32. —750
TANULÓLEANYT azonnalra felvesz fűző- és rövidáru üzlet, Rosenzweig Ernő, Deák Ferenc-utca 6., udvarban. —741

Alkalmazást keres

INTELLIGENS, független házvezetőnő állást keres azonnalra is. Mócok-utja 147. —754

Ingatlan-lakás

ELADÓ bombázott ház, gyártelepnek alkalmas nagy hely, sürgősen. Felvilágosítás Dózsa György-utca 27. Posta mellett. —717
KÖZPONTBAN üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. —655
ELADÓ 2 szoba, konyhás családi ház gazdasági épületekkel és egy hold gyümölcsös. Szentgyörgyhegyi-ut 207. Eladó 4 szoba, konyhás ház. Luther-utca 35. Értekezni: Téglás-utca 65, Bányász Józsefnél. —723
VENNEK azonnalra családi, legalább 3 szobás, kertes villát Rákóczi-uti vagy más villanegyedekben. Leveleket kérek a kiadóba „Kézpénzzel fizetek” jellegre. —689
KIADÓ komfortos lakások lelakható javítási költségek ellenében. „Express” ügynökség, Dózsa György-utca 6. —695
KERESEK egy- vagy kétszobás komfortos lakást, esetleg butorral. Lelőpést fizetek. Cim: Orosz Mária, Hildvei-utca 16. —738
SZOBA, konyhát léleléssel sürgősen keresek. „Gyermekeken házaspár”. Cimeket a kiadóba. —760
EGY ház nagy kerttel sürgősen eladó. Ertekezni lehet Vargánál, Buza-utca 21. —701

ELADÓ családi villák. Monostori ut elején ház nagy gyümölcsös. Középpontban villa nagy gyümölcsös, parcellázható telekkel; adómentes emeletes ház beköltözhető lakással. Kolozsvár mellett szeszfőzde üzemb. Ezenkívül kisebb-nagyobb házak. Házaikat keresek 3—30 millióig megbízóimnak. „Express” ügynökség. Dózsa György-utca 6. —695

EGYMILLIO lejtől 60 millió lejig házhelyek, házak, villák belvárosban és környékén nagy választékban. Üzlethelyiségek, vendéglők és javítást igénylő lakások eladók és kiadók. 2 milliótól 60 millióig ügyfeleim részére kisebb családi házakat, modern villákat és emeletes házakat keresek megvételre. Három szobás, konyhás komfortos lakást keresek istállósval párh. Keresse fel irodámat ha házat venni akar, vagy bizony meg háza eladásával, megbízhatóan, diszkrétén, sikerrel közvetítem üzletét. Papp kereskedelmi ügynökségi iroda, Szepan-utca 13. —692

POSTA közepben üzlethelyiség átadó, megszárszéknek, műhelynek, vagy raktárnak is megfelel. Cim a kiadóban. —706

ELCSERELNEM belvárosban lévő, egy szoba, konyhás komfortos lakásomat kétszobás komfortossal. Cim a kiadóban. —715

ELCSERELNEM temesvári lakásomat egy kolozsvárral, esetleg butorral együtt. Érdeklődni: Deák Ferenc-utca 20., Branzas Pávelnél. —738

HÁZIMUNKA ellenében üres lakást és fűtést adok. Dónát-ut 64—66. —742

IDŐSEBB magános uriember lakást kaphat, mosást is vállalom. Cimeket „Uriember” jellegre. —714

ELADÓ állomás közelében házastelek bankadóssággal. Cim a kiadóban: „Házastelek”. —728

BALATON mellett emeletes villa eladó. Érdeklődni: „Express” ügynökség, Dózsa György-utca 6 —695

KÖZPONTI családi ház, 3 szoba, komfortos, eladó. Értekezni lehet: Arany János-utca 11., II. —736

Külső felék

OLCSÓN szállítunk bármit vidékről is. Dacia, Széchenyi-tér 20. 9095

MENYASSZONYI ruha, fátol, koszorúkikécsőzés, Horea-ut 35., I. 12. —722

BUKARESTBE 2 személyt luxusautón magammal vinnék. Indulok pénteken vagy szombaton. Cim a kiadóban. —721

FIGYELEM! Nagyon kérem Tóth Gyulát Kolozsvárról, aki a nagyváradi Magyar Népi Szövetségben Bojtos Ferenc zls.-ról (25/II. táb. pótlj. gépp. szd.) hírt adott, aggódó szüleit az alábbi címre hollétéről értesíteni sziveskedjék. Bojtos Ferenc áll. tanító Szilágyvesch, Szilágy vm. —716

A BRITANNIA Biztosítási Rt. Bukarest közli t. biztosított feleivel, hogy működését a kolozsvári piacon újra megkezdte. Cim: Kolozsvár, Dózsa György-utca 8., I. em. —745

KI TUD ROLUK ?

Komáromi István honvédről, aki a 25. felderítő kerékpáros zászlóaljnál szolgált. Tábori postaszáma F. 976 volt. A bonchidai kórházból mint sebesültet vitték el a soproni kórházba. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Téglás-utca 35 címre.

Szathmáry Zoltán, a kolozsvári unitárius gimnázium volt VIII. oszt. tanulójáról. Ertesítést kér dr. Szathmáry Miklós Szind közseg (Sandulesti) címre.

Szénási Tibor (1925-ben született, szamosújvári illetőségű), a kolozsvári gépipari iskola tanulójáról, akit a fertőszentmiklósi leventékkel vitték el. Ertesítést kérné Szamossujvár, Stefan cel Mare-utca 25 alá.

Kovács János hradósról, aki utoljára október 7-én adott életjelt magáról L. 843 tábori postaszámmal. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Mócok-utja 106 címre.

Gergely Róbertől, akit szeptember 9-én vitték el Tordáról Foksány irányába. Ertesítést kér Nagy Gáborné Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 20 címre.

Holányi Mártonról, aki Békésgyulára a 20. pótzászlóaljhoz vonult be. Ertesítést kér Holányi István Kolozsvár, Petőfi-utca 28. címre.

Be kell jelenteni a megüresedett munkahelyeket

KOLOZSVAR, augusztus 8. A hadüzemeknek béketermelésre való átállítása és az ilyen üzemeknél dolgozó személyzet elhelyezkedése és közvetítése érdekében a munkaügyi minisztérium az 511. számu és ezévi június 29-én kelt rendelete alapján kiadott 26.101 számu végrehajtási utasítása köteleel az állami hivatalokat, az állami és magánüzemeket, hogy a megüresedett helyeket a köz- és saját érdekében is haladéktalanul jelentésk be az illetékes állami munkaközvetítő hivatalhoz.

E rendelet és végrehajtási utasítás alapján Dávid Mihály, a kolozsvári állami munkaközvetítő hivatal főnöke felszólítja Kolozsvár város és Kolozs vármegye állami hivatalait, a kis és nagy állami és magánüzemek vezetőit, hogy a hivataluknál, üzemiükben az állami munkaközvetítő hivatalhoz Kolozsvár, Malinovszki-tér 5. Telefon 677. A bejelentés irásban, távbeszélőn, vagy személyesen is cszkozölhetők.

A bejelentés alkalmával fel kell tüntetni részletesen az állással együttjáró feltételeket is (iskolai végzettség, szakmai képesség, fizetés, stb.), hogy a közvetítésre kerülő személyzet közül a hivatal a feltételeknek megfelelő tisztviselőt, szakmunkást, segédmunkást, stb. közvetíthesse.

A munkaközvetítő hivatal főnöke felhívja az üzemek és hivatalok vezetőinek figyelmét arra is, hogy a megüresedett állások betöltése törvényileg kötelező, az ellene vétők a törvénybe előírt büntetések egyik pontja az, hogy a be nem jelentett munkahelyekre. — tekintet nélkül arra, hogy azokat időközben a munkaközvetítő hivatal megkerülésével már betöltötték — a hadüzemektől munka nélkül maradt személyzet közül rendelnek ki hivatalból az tisztviselőt, vagy segédmunkást, kiadónak a hivatalból kiadalmazni és fizetni is k.

Férfi ruhászövetek, belésárúk, szabókellékek, szabókészletek, OLC SÓ ÁRON, „BÁSTYA” szabók szövetsége, Minorita-utca 5
ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST Legmagasabb árón veszek Schmeltzer István ékszerész, Deák Ferenc-utca 26